

Piezīmes un atsaucis vietas līmeņa aizsardzības mērķa (CO) noteikšanai: datu izvēle un eksperta pieņēmumi

Sugas kods	1032
Sugas nosaukums	<i>Unio crassus</i>
Natura 2000 teritorijas kods	LV0528200
Natura 2000 teritorijas kods	Launkalne
Eksperti	Mudīte Rudzīte, Otars Opermanis
Darbs pabeigts	24.01.2023.
Vispārējās piezīmes	<p>Dabas liegums „Launkalne” ar Rauzas upes straujtecēm ir nozīmīga teritorija biežajai perlamutrenei <i>Unio crassus</i>. Kvantitatīvas biežās upespērlenes uzskaites Rauzā dabas liegumā “Launkalne” veiktas 2009. gadā piecās 50 m garās transektēs (Rudzīte u. c., 2010). Konstatēts augsts biežās perlamutrenes populācijas blīvums vietās, kas ir nepiesārņotas un saimnieciskās darbības neietekmētas.</p> <p>Plašāks pētījums veikts 2006. gadā dabas aizsardzības plānu izstrādes ietvaros. Rauzas upē ņemtas ķīmiskās analīzes 16 punktos gandrīz visā upes garumā Launkalnes un Rauzas dabas liegumos, noskaidrots arī slāpekļa saturs ūdenī un citi parametri. Rauzas upes nepiesārņotajā posmā slāpekļa saturs (galvenais perlamutrenes ietekmējošais faktors) tajā laikā bija zems, lai arī kopumā upē slāpekļa saturs bija paaugstināts. Rauzas upes ekoloģiskā kvalitāte ir atšķirīga dažādos posmos, tomēr tolaik konstatēts, ka biežajām perlamutrenēm šeit ir labas izdzīvošanas iespējas (Rudzīte u. c., 2010). Natura 2000 SDF iekļautais populācijas vērtējums ir aptuvens, nav zināms, kādi uzskaites dati izmantoti, lai noteiktu minimālo un maksimālo populācijas lielumu (visticamāk, eksperta pieņēmumi).</p>

Lauks	Paskaidrojums
CV_USE	37947,3 ind. – ģeometriskais vidējais starp <i>popmin</i> (12 000 ind.) un <i>popmax</i> (112 000 ind.) – izmantoti dati no Natura 2000 SDF (dati aktualizēti 2019. gadā, balstoties uz Natura 2000 vietu bezmugurkaulieku monitoringa rezultātiem, atzīmēts, ka datu kvalitāte ir vidēja).
Unit_CV	Indivīds
Habitat	Annex I viens
Annex I	3260 Biezās perlmutrenes dzīvotne ir upju straujteces, kas atbilst ES nozīmes biotopa 3260 <i>Upju straujteces un dabiski upju posmi</i> 1. variantam (3260_1). Sugai piemērotās dzīvotnes platības aprēķinos izmantota šī 3260 biotopa 1. variantā platība dabas lieguma “Launkalne” no DDPS “Ozols” (dati lejupielādēti 20.09.2022.).
Annex I_area_USE	4,48 ha ES nozīmes biotopu kartējums DDPS “Ozols”, ES nozīmes biotopa 3260 1. variants dabas liegumā “Launkalne”, Rauzas upe dabas lieguma robežās, izņemot uzpludinājuma posmu (dati lejupielādēti 20.09.2022.).
Other_area_USE	Na
OK_DEN	Šajā Natura 2000 vietā blīvums novērtēts kā pietiekams (skat. pamatojumu zemāk).
OPT_DEN	Tabula zemāk parāda gliemeņu blīvuma rādītāju (gliemenes/ha) 33 Natura 2000 teritorijās, kurās reģistrēta biežā perlamutrene.

Lauks	Paskaidrojums																																																																																																																																																											
	<p>Blīvuma datu analizē tika identificētas sekojošas (nosacītas) blīvumu zonas: augsts blīvums (8470,3 gliemenes/ha un vairāk), vidēji augsts (1259–5600 gliemenes/ha) un zems (acīmredzami nepietiekams) – mazāk nekā 1259 gliemenes/ha). Lai atvieglotu aprēķinus, par optimālā blīvuma vērtību, definēta “apaļā” vērtība – 6000 gliemenes/ha (sarkanā līnija tabulā zemāk), kas ir arbitrārs noapaļojums uz augšu no vidējās sadalījuma grupas, ņemot vērā sugas un tās dzīvotņu – mazo upju – aizsardzības stāvokli, eksperta pieredzi un arī to, ko var sasniegt Latvijas apstākļos.</p> <p>Pēc FRV un CO summas salīdzināšanas un konstatētās nesakritības, tika nolemts pazemināt optimālo blīvumu no 6000 īp./ha līdz 3763 īp./ha. Apsvērumi izklāstīti projekta gala atskaitē (20. lpp.). Izmaiņas veiktas aprēķinos CO darba tabulā, bet nav atspoguļotas tabulā zemāk.</p>																																																																																																																																																											
	<table><tr><th>Kods</th><th>Natura 2000 teritorija</th><th>CV_USE</th><th>Annex I_USE</th><th>Blīvums</th></tr><tr><td>LV0523100</td><td>Lielupes palienes pļavas</td><td>0</td><td>0</td><td>0,0</td></tr><tr><td>LV0507800</td><td>Liepājas ezers</td><td>0</td><td>0</td><td>0,0</td></tr><tr><td>LV0535400</td><td>Rūjas paliene</td><td>0</td><td>17,48</td><td>0,0</td></tr><tr><td>LV0300700</td><td>Tērvete</td><td>0</td><td>1,63</td><td>0,0</td></tr><tr><td>LV0507200</td><td>Ventas un Šķerveļa ieleja</td><td>157</td><td>47</td><td>3,3</td></tr><tr><td>LV0600400</td><td>Augšdaugava</td><td>10000</td><td>1560</td><td>6,4</td></tr><tr><td>LV0305100</td><td>Aiviekstes paliene</td><td>346</td><td>23</td><td>15,0</td></tr><tr><td>LV0524100</td><td>Mežole</td><td>57</td><td>2,78</td><td>20,5</td></tr><tr><td>LV0415600</td><td>Zaņas lejtece</td><td>70</td><td>3</td><td>23,3</td></tr><tr><td>LV0200200</td><td>Ķemeru Nacionālais parks</td><td>758</td><td>8,83</td><td>85,8</td></tr><tr><td>LV0523200</td><td>Ukru gārša</td><td>63</td><td>0,48</td><td>131,3</td></tr><tr><td>LV0528800</td><td>Mugurves pļavas</td><td>2924</td><td>12,6</td><td>232,1</td></tr><tr><td>LV0507100</td><td>Ventas ieleja</td><td>3200</td><td>10,8</td><td>296,3</td></tr><tr><td>LV0302200</td><td>Salacas ieleja</td><td>14142</td><td>32,8</td><td>431,2</td></tr><tr><td>LV0524500</td><td>Ruņupes ieleja</td><td>2900</td><td>5,8</td><td>500,0</td></tr><tr><td>LV0304200</td><td>Kuja</td><td>7750</td><td>15</td><td>516,7</td></tr><tr><td>LV0528100</td><td>Šepka</td><td>2450</td><td>4,55</td><td>538,5</td></tr><tr><td>LV0532000</td><td>Sitas un Pededzes paliene</td><td>10000</td><td>11,4</td><td>877,2</td></tr><tr><td>LV0530500</td><td>Vitrupe ieleja</td><td>5831</td><td>6,2</td><td>940,5</td></tr><tr><td>LV0523400</td><td>Ances purvi un meži</td><td>1889</td><td>1,5</td><td>1259,3</td></tr><tr><td>LV0302100</td><td>Abavas senleja</td><td>54083</td><td>23,9</td><td>2262,9</td></tr><tr><td>LV0536600</td><td>Lubāna mitrājs</td><td>300678</td><td>110,42</td><td>2723,0</td></tr><tr><td>LV0528000</td><td>Rauza</td><td>72664</td><td>19,31</td><td>3763,0</td></tr><tr><td>LV0531300</td><td>Pāces pļavas</td><td>15420</td><td>3,5</td><td>4405,7</td></tr><tr><td>LV0301100</td><td>Riežupe</td><td>537</td><td>0,1</td><td>5370,0</td></tr><tr><td>LV0525900</td><td>Jaunanna</td><td>14000</td><td>2,5</td><td>5600,0</td></tr><tr><td>LV0528200</td><td>Launkalne</td><td>37947</td><td>4,48</td><td>8470,3</td></tr><tr><td>LV0514200</td><td>Raķupes ieleja</td><td>68454</td><td>7,8</td><td>8776,2</td></tr><tr><td>LV0304500</td><td>Ogres ieleja</td><td>258600</td><td>25</td><td>10344,0</td></tr><tr><td>LV0600700</td><td>Ziemeļgauja</td><td>118321</td><td>9,18</td><td>12889,0</td></tr></table>	Kods	Natura 2000 teritorija	CV_USE	Annex I_USE	Blīvums	LV0523100	Lielupes palienes pļavas	0	0	0,0	LV0507800	Liepājas ezers	0	0	0,0	LV0535400	Rūjas paliene	0	17,48	0,0	LV0300700	Tērvete	0	1,63	0,0	LV0507200	Ventas un Šķerveļa ieleja	157	47	3,3	LV0600400	Augšdaugava	10000	1560	6,4	LV0305100	Aiviekstes paliene	346	23	15,0	LV0524100	Mežole	57	2,78	20,5	LV0415600	Zaņas lejtece	70	3	23,3	LV0200200	Ķemeru Nacionālais parks	758	8,83	85,8	LV0523200	Ukru gārša	63	0,48	131,3	LV0528800	Mugurves pļavas	2924	12,6	232,1	LV0507100	Ventas ieleja	3200	10,8	296,3	LV0302200	Salacas ieleja	14142	32,8	431,2	LV0524500	Ruņupes ieleja	2900	5,8	500,0	LV0304200	Kuja	7750	15	516,7	LV0528100	Šepka	2450	4,55	538,5	LV0532000	Sitas un Pededzes paliene	10000	11,4	877,2	LV0530500	Vitrupe ieleja	5831	6,2	940,5	LV0523400	Ances purvi un meži	1889	1,5	1259,3	LV0302100	Abavas senleja	54083	23,9	2262,9	LV0536600	Lubāna mitrājs	300678	110,42	2723,0	LV0528000	Rauza	72664	19,31	3763,0	LV0531300	Pāces pļavas	15420	3,5	4405,7	LV0301100	Riežupe	537	0,1	5370,0	LV0525900	Jaunanna	14000	2,5	5600,0	LV0528200	Launkalne	37947	4,48	8470,3	LV0514200	Raķupes ieleja	68454	7,8	8776,2	LV0304500	Ogres ieleja	258600	25	10344,0	LV0600700	Ziemeļgauja	118321	9,18	12889,0
Kods	Natura 2000 teritorija	CV_USE	Annex I_USE	Blīvums																																																																																																																																																								
LV0523100	Lielupes palienes pļavas	0	0	0,0																																																																																																																																																								
LV0507800	Liepājas ezers	0	0	0,0																																																																																																																																																								
LV0535400	Rūjas paliene	0	17,48	0,0																																																																																																																																																								
LV0300700	Tērvete	0	1,63	0,0																																																																																																																																																								
LV0507200	Ventas un Šķerveļa ieleja	157	47	3,3																																																																																																																																																								
LV0600400	Augšdaugava	10000	1560	6,4																																																																																																																																																								
LV0305100	Aiviekstes paliene	346	23	15,0																																																																																																																																																								
LV0524100	Mežole	57	2,78	20,5																																																																																																																																																								
LV0415600	Zaņas lejtece	70	3	23,3																																																																																																																																																								
LV0200200	Ķemeru Nacionālais parks	758	8,83	85,8																																																																																																																																																								
LV0523200	Ukru gārša	63	0,48	131,3																																																																																																																																																								
LV0528800	Mugurves pļavas	2924	12,6	232,1																																																																																																																																																								
LV0507100	Ventas ieleja	3200	10,8	296,3																																																																																																																																																								
LV0302200	Salacas ieleja	14142	32,8	431,2																																																																																																																																																								
LV0524500	Ruņupes ieleja	2900	5,8	500,0																																																																																																																																																								
LV0304200	Kuja	7750	15	516,7																																																																																																																																																								
LV0528100	Šepka	2450	4,55	538,5																																																																																																																																																								
LV0532000	Sitas un Pededzes paliene	10000	11,4	877,2																																																																																																																																																								
LV0530500	Vitrupe ieleja	5831	6,2	940,5																																																																																																																																																								
LV0523400	Ances purvi un meži	1889	1,5	1259,3																																																																																																																																																								
LV0302100	Abavas senleja	54083	23,9	2262,9																																																																																																																																																								
LV0536600	Lubāna mitrājs	300678	110,42	2723,0																																																																																																																																																								
LV0528000	Rauza	72664	19,31	3763,0																																																																																																																																																								
LV0531300	Pāces pļavas	15420	3,5	4405,7																																																																																																																																																								
LV0301100	Riežupe	537	0,1	5370,0																																																																																																																																																								
LV0525900	Jaunanna	14000	2,5	5600,0																																																																																																																																																								
LV0528200	Launkalne	37947	4,48	8470,3																																																																																																																																																								
LV0514200	Raķupes ieleja	68454	7,8	8776,2																																																																																																																																																								
LV0304500	Ogres ieleja	258600	25	10344,0																																																																																																																																																								
LV0600700	Ziemeļgauja	118321	9,18	12889,0																																																																																																																																																								

Lauks	Paskaidrojums					
	LV0304900	Vilce	411	0,03	13700,0	
	LV0200100	Gaujas Nacionālais parks	1312626	83,6	15701,2	
	LV0304800	Vecumu meži	84852	1,5	56568,0	
OK_NEW	Na					
AREA_NEW	Na					
OK_INT	Na					
IND_INT	Na					
Papildus nosacījumi	Nepieciešama dzīvotņu kvalitātes uzlabošana.					
Cits lauks						

Literatūra un informācijas avoti

Dabas aizsardzības pārvaldes Dabas datu pārvaldības sistēma “Ozols”, <https://ozols.gov.lv/ozols/> (skatīts 24.01.2023.).

LMB 2007. Dabas liegums “Launkalne”, dabas aizsardzības plāns. Plāns izstrādāts laika posmam no 2007. gada līdz 2013. gadam. Latvijas Malakologu biedrība, Rīga, <https://www.daba.gov.lv/lv/media/2327/download> (skatīts 25.09.2022.).

Natura 2000 SDF – Launkalne, <https://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=LV0528200> (skatīts 24.01.2023.).

Rudzīte M., Čakare I., Rudzītis M., Miķelsone I., Parele E. 2010. Biezās perlamutrenes *Unio crassus* PHILIPSSON, 1788 sugas aizsardzības plāns <https://www.daba.gov.lv/lv/media/5933/download> (skatīts 8.04.2022.).